

A COMPARATIVE STUDY OF SOCIALIZATION PROCESS AND PERSONALITIES
OF CHILDREN OF PARENTS WITH DIFFERENT EDUCATIONAL LEVELS

Miss Kritaya Kritsadavut

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1971

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อัญมณีให้มหาวิทยาลัยขอนแก่นนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาความหนักสุตรปริญญามหาบัณฑิต

.....
.....
.....

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

..... กรรมการ

..... กรรมการ

..... กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย

อาจารย์ ดร.วิรุทธ วิเชียรโชติ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การศึกษาเปรียบเทียบสังคมประเพณีและบุคลิกภาพของบุตรที่ บิดามารคามีระดับการศึกษาต่างกัน
ชื่อ	นางสาว กฤตยา กฤษณาวัชรี แผนกวิชาจิตวิทยา
ปีการศึกษา	2513

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาเปรียบเทียบสังคมประเพณีและบุคลิกภาพของบุตรชายหญิงที่บิดามารคามีระดับการศึกษาสูงและต่ำ และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสังคมประเพณีและบุคลิกภาพ กลุ่มตัวอย่างคือบุตร 80 คน (ชาย 40 คน และหญิง 40 คน) และบิดามารคามีระดับการศึกษาต่างกัน 160 คน (บิดามารคามีระดับการศึกษาสูง 80 คน และบิดามารคามีระดับการศึกษาต่ำ 80 คน) บุตรชายและหญิงกำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 5 ในโรงเรียนต่าง ๆ 9 แห่ง ในจังหวัดพระนคร ข้อมูลจากบุตรรวบรวมด้วยการให้ทำแบบทดสอบบุคลิกภาพ **High School Personality Questionnaire Form A** และแบบทดสอบบุคลิกภาพไมตรีสัมพันธ์ ส่วนข้อมูลจากบิดามารคารวบรวมด้วยการสัมภาษณ์สังคมประเพณีตามแบบสัมภาษณ์ที่โชวี เกราะหะทอมูลคือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนและการถ่วงเวลาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ผลการศึกษาเปรียบเทียบสังคมประเพณีและบุคลิกภาพ ปรากฏว่า (1) บิดามารคามีระดับการศึกษาสูงมีการฝึกความรับผิดชอบและการฝึกความเป็นอิสระมากกว่าบิดามารคามีระดับการศึกษาต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนบิดามารคามีระดับการศึกษาต่ำมีความเข้มงวดและการลงโทษบุตรมากกว่าบิดามารคามีระดับการศึกษาสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (2) บุตรชายและหญิงที่บิดามารคามีระดับการศึกษาสูงมีความสามารถในการ

Thesis Title   A Comparative Study of Socialization
                          Process and Personalities of Children of
                          Parents with Different Educational Levels

Name   Miss Kritaya Kritsadavut   Department Psychology

Academic Year   1970

ABSTRACT

The purposes of this study were to compare socialization process and personalities of children of parents with different educational levels, and to investigate the relationship between socialization process and personalities. The subjects were 80 children (40 boys, 40 girls), and 160 parents with different educational levels (80 parents with high educational level, 80 parents with low educational level). The boys and girls enrolled in Mathayomsuksa 4 - 5 in nine different schools in Bangkok. Data from children were collected by administering High School Personality Questionnaire Form A and questionnaire of affiliative personality to the children, and interviewing questionnaire to the parents. Analysis of Variance and Pearson's Product - moment Coefficient of Correlation were used in the analysis of data.

The results of the comparative study revealed that :

- (1) the parents with high educational level more significantly emphasized on achievement training and independent training than those with low educational level; whereas the parents with low educational level more significantly emphasized on strictness and punishment than those with high educational level,
- (2) the children of the parents with high educational level were significantly more sociable, emotionally stable and self - controlled than those of the parents with low educational level;

whereas the girls were significantly more sociable, self - confident, sensitive and affiliative than the boys. The significant correlation between socialization and personality indicated that : (1) in the highly educated parent group, there was a significant correlation between much training in achievement and tense personality of the children ; whereas in the boys' parent group, much training in achievement was related to bright and conscientious personality of the boys; as for the girls', much training in achievement was related to self - controlled personality of the girls, (2) in the boys' parent group, high expectation was related to conscientious personality of the boys, (3) in the boys' parent group, much training in independence was related to bright personality of the boys, (4) in the low educated parent group, extreme strictness was related to emotionally stable, submissive, conscientious, self - confident and self - sufficient personality of the children, as for the girls', extreme strictness was related to aloof, ~~submissive~~, conscientious and emotionally instable personality of the girls, (5) in the highly educated parent group, much training in delay of gratification was related to anxious and low self - controlled personality of the children ; whereas in the low educated parent group, much training in delay of gratification was related to aloof and self - sufficient personality of the children; as for the boys', much training in delay of gratification was related to dull, self - sufficient and low self - controlled personality of the boys, (6) in the low educated parent group, much disciplinary training was related to aloof personality of the children, (7) in the low educated parent group, much restraint from being aggressive was related to anxious and low self - controlled personality of the children; as for the boys', much restraint from being aggressive was related to emotionally instable, excitable, timid and low self - controlled personality of the boys, (8) in the highly educated parent group, much

punishment was related to group - dependent and relaxed personality of the children; whereas in the low educated group, much punishment was related to self - confident personality of the children; seen as a whole, extreme strictness was related to bright and self - controlled personality, much training in delay of gratification was related to anxious personality, and much punishment was related to aloof personality of the children.

กิติกรรมประกาศ

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับคำแนะนำและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา อาจารย์ คร. วิจารณ์ วิเชียรโชติ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประคอง วรรณสุทร และอาจารย์ คร. นवलเพ็ญ วิเชียรโชติ
โดยเฉพาะอาจารย์ คร. วิจารณ์ วิเชียรโชติ กรุณาได้รับเป็นอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย
ได้สละเวลาให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ นอกจากนี้ อาจารย์พิพัตร์พรณ
นพวงศ์ ณ อยุธยา ได้ให้ความสะดวกในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล
และ คุณหญิง พงษ์นิม ได้ช่วยเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ส่วนในการเก็บรวบรวม
ข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือและร่วมมืออย่างดียิ่งจากอาจารย์ใหญ่ บิคา มารคา และ
นักเรียน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ขอบคุณทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและร่วมมือไว้
ณ ^{ที่} ทัศนคยา

กฤตยา กฤษณาภาณี.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๔
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๗
กิตติกรรมประกาศ	๑๐
รายการตารางประกอบ	๑๑
บทที่	
1 บทนำ	1
*ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
การวิจัย เอกสาร ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและ เหตุผลในการตั้งสมมติฐาน	5
*สมมติฐาน	30
ความมุ่งหมายทั่วไป	33
ความมุ่งหมายเฉพาะ	33
ขอบเขตของการวิจัย	34
ความเชื่อเบื้องต้น	34
คำจำกัดความ	35
*ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัยครั้งนี้	37
2 วิธีทำการวิจัย	38
3 ผลการวิจัย	50
4 การอภิปรายผลการวิจัย	124
*5 สรุปการวิจัยและขอ เสนอแนะ	146
บรรณานุกรม	155
ภาคผนวก	155
ประวัติการศึกษา	219

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	คำสถิติพื้นฐานของสังคมประเทิศ คำณการเปิดควมสัมพันธ์	55
2	ผลการวิเคราะห์ควมแปรปรวนสังคมประเทิศ คำณการเปิดควมสัมพันธ์	56
3	คำสถิติพื้นฐานของสังคมประเทิศ คำณควมคาดหวัง	57
4	ผลการวิเคราะห์ควมแปรปรวนสังคมประเทิศ คำณควมคาดหวัง	58
5	คำสถิติพื้นฐานของสังคมประเทิศ คำณการเปิดควมเป็นอิสระ	59
6	ผลการวิเคราะห์ควมแปรปรวนสังคมประเทิศ คำณการเปิดควมเป็นอิสระ	60
7	คำสถิติพื้นฐานของสังคมประเทิศ คำณควมเข้มงวด	61
8	ผลการวิเคราะห์ควมแปรปรวนสังคมประเทิศ คำณควมเข้มงวด	62
9	คำสถิติพื้นฐานของสังคมประเทิศ คำณไมครีสัมพันธ์	63
10	ผลการวิเคราะห์ควมแปรปรวนสังคมประเทิศ คำณไมครีสัมพันธ์	64
11	คำสถิติพื้นฐานของสังคมประเทิศ คำณการอดใจรอได้	65
12	ผลการวิเคราะห์ควมแปรปรวนสังคมประเทิศ คำณการอดใจรอได้	66
13	คำสถิติพื้นฐานของสังคมประเทิศ คำณเปิดควมเป็นระ เป็นวินัย	67
14	ผลการวิเคราะห์ควมแปรปรวนสังคมประเทิศ คำณการเปิดควมเป็นระ เป็นวินัย	68
15	คำสถิติพื้นฐานของสังคมประเทิศ คำณควมก้าวร้าว	69
16	ผลการวิเคราะห์ควมแปรปรวนสังคมประเทิศ คำณควมก้าวร้าว	70
17	คำสถิติพื้นฐานของสังคมประเทิศ คำณการให้รางวัล	71
18	ผลการวิเคราะห์ควมแปรปรวนสังคมประเทิศ คำณการให้รางวัล	72
19	คำสถิติพื้นฐานของสังคมประเทิศ คำณการลงโทษ	73

ตารางที่		หน้า
20	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสังคมประภคิต ด้านการลงโทษ	74
21	คาสติคพื้นฐานของบุคคสิภภาพ ลักษณะความสามารถในการสังคม	75
22	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบุคคสิภภาพ ลักษณะความสามารถ ในการสังคม	76
23	คาสติคพื้นฐานของบุคคสิภภาพ ลักษณะความสามารถทางการเรียน	77
24	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบุคคสิภภาพ ลักษณะความสามารถ ทางการเรียน	78
25	คาสติคพื้นฐานของบุคคสิภภาพ ลักษณะความมั่นคงทางอารมณ์	79
26	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบุคคสิภภาพ ลักษณะความมั่นคงทางอารมณ์	80
27	คาสติคพื้นฐานของบุคคสิภภาพ ลักษณะสภาพทางอารมณ์	81
28	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบุคคสิภภาพ ลักษณะสภาพทางอารมณ์	82
29	คาสติคพื้นฐานของบุคคสิภภาพ ลักษณะการประพฤติตามระเบียบแบบแผน	83
30	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบุคคสิภภาพ ลักษณะการประพฤติตาม ระเบียบแบบแผน	84
31	คาสติคพื้นฐานของบุคคสิภภาพ ลักษณะสภาพร่วเรึงหรือหตุ	85
32	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบุคคสิภภาพ ลักษณะสภาพร่วเรึงหรือหตุ	86
33	คาสติคพื้นฐานของบุคคสิภภาพ ลักษณะความสามารถในการรับนิคชอบ	87
34	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบุคคสิภภาพ ลักษณะความสามารถในการ รับนิคชอบ	88
35	คาสติคพื้นฐานของบุคคสิภภาพ ลักษณะความมั่นใจในตนเอง	89
36	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบุคคสิภภาพ ลักษณะความมั่นใจในตนเอง	90
37	คาสติคพื้นฐานของบุคคสิภภาพ ลักษณะสภาพทางจิตใจ	91
38	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบุคคสิภภาพ ลักษณะสภาพทางจิตใจ	92
39	คาสติคพื้นฐานของบุคคสิภภาพ ลักษณะความสามารถในการเข้ากลุ่ม	93

ตารางที่	หน้า
40	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบุคลิกภาพ ลักษณะความสามารถ ในการ เช่ากลุ่ม 94
41	ค่าสถิติพื้นฐานของบุคลิกภาพ ลักษณะความสามารถในการควบคุมจิตใจ ... 95
42	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบุคลิกภาพ ลักษณะความสามารถใน การควบคุมจิตใจ 96
43	ค่าสถิติพื้นฐานของบุคลิกภาพ ลักษณะความเป็นตัวของตัวเอง 97
44	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบุคลิกภาพ ลักษณะความเป็นตัวของตัวเอง 98
45	ค่าสถิติพื้นฐานของบุคลิกภาพ ลักษณะความสามารถในการบังคับตนเอง ... 99
46	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบุคลิกภาพ ลักษณะความสามารถในการ บังคับตนเอง 100
47	ค่าสถิติพื้นฐานของบุคลิกภาพ ลักษณะการแสดงออกของอารมณ์ 101
48	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบุคลิกภาพ ลักษณะการแสดงออกของอารมณ์ 102
49	ค่าสถิติพื้นฐานของบุคลิกภาพ ลักษณะไมครอสัมพันธ์ 103
50	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบุคลิกภาพ ลักษณะไมครอสัมพันธ์ ... 104
51	ความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ระหว่างสังคมประภิตและบุคลิกภาพแต่ละด้าน ของบุตรชายและหญิงที่มีตามารคามมีระดับการศึกษาสูง 105
52	ความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ระหว่างสังคมประภิตและบุคลิกภาพแต่ละด้านของ บุตรชายและหญิงที่มีตามารคามมีระดับการศึกษาต่ำ 108
53	ความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ระหว่างสังคมประภิตและบุคลิกภาพแต่ละด้านของ บุตรชายที่ไม่แยกระดับการศึกษาของบิดามารดา 113
54	ความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ระหว่างสังคมประภิตและบุคลิกภาพแต่ละด้านของ บุตรหญิงที่ไม่แยกระดับการศึกษาของบิดามารดา 117
55	ความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ระหว่างสังคมประภิตและบุคลิกภาพแต่ละด้านของ กลุ่มตัวอย่างบุตรทั้งหมด 120